

Zondaggroep I, 13 januari 1963

HOE STAAT DE MENS TEGENOVER DE SFEREN?

Het is een moeilijke vraag, want een mens leeft eigenlijk in de sfeer; hij weet het alleen niet. Wanneer u gewoon als mens leeft, bestaat uw wezen uit vele verschillende delen, zoals u misschien weet. Wij spreken dan over: stoflichaam, levenslichaam, astraallichaam. Daarnaast kunnen we a.h.w. andere voertuigen beschouwen, die daarin vervat zijn; en als we dat zo uitrekenen, kunnen we zeggen: Een mens is een wezen, waarin gemiddeld 21 verschillende gevoeligheden aanwezig zijn. Elke gevoeligheid ligt op een bepaald vlak, dat afzonderlijk kan worden beleefd. Elk vlak, dat afzonderlijk kan worden beleefd, noemen wij een sfeer.

En dan sta je eigenlijk met je mond vol tanden, als iemand je vraagt: Hoe staat de mens tegenover de sferen? Ik zou net zo goed kunnen vragen: Hoe staat een plant tegenover het leven? en ik zou dan precies hetzelfde vragen.

Elke mens leeft uit de sferen. Elke mens leeft in de sferen. Elke mens zou theoretisch met alle sferen gelijktijdig contact kunnen hebben en in elke sfeer afzonderlijk nog weer een bepaalde taak vervullen en een bepaald leven, een bepaald bestaan hebben. Maar dat is theoretisch.

Wat de doorsneegeest betreft, kunnen we zeggen, dat haar levensbereik is gebaseerd op een sfeer; d.w.z. er is altijd een vlak van bewustzijn, waar je in het bijzonder leeft. Die wereld heeft dan voor jou bepaalde kentekenen. Daarom spreken we b.v. ook van Zomerland (en dat nog in verschillende graden), van een kleurwereld, van een klankkleurwereld, van een lichtwereld enz. Maar daarnaast zijn er altijd een paar verwante gebieden, die je ook gelijktijdig beleeft, alleen word je dan niet meer belemmerd door het lichaam.

Het lichaam van de mens is wat dat betreft wel een heel ellendig ding, want dat is nu eenmaal zo ingesteld, dat het sterk reageert op elke sensorische invloed, terwijl het elke suprasensorische invloed veel zwakker en daardoor ook veel onduidelijker ontvangt. De registratie van het bewustzijn omvat dus, uitgedrukt in sterkteverhouding: de visuele indruk 100, de auditieve indruk van 90 tot 130 en daartegenover de invloed van de dichtstbij gelegen sferen ongeveer 3, astrale invloeden ongeveer 5. Dat wil dus zeggen dat zelfs een astrale invloed, die vlakbij u is, met een veelvoud van tenminste 20 wordt overschreeuwd door andere indrukken, die u onmiddellijk opdoet. En daarom zie je hier als mens van die werelden en sferen heel weinig.

Nu kunnen we daarvan misschien ook wel weer een vergelijking maken. Een plant weet niet, dat iemand naar haar kijkt, dat neem ik aan. Zij kan een bepaalde emotie dus wel opvangen. Een zeer simpele golf; de emotie wordt als aangenaam of onaangenaam ervaren, maar daar blijft het bij. U staat nu naar haar te kijken. Hoe ze er precies uitziet, weet die plant niet. Maar degene, die langs komt wandelen en naar de plant kijkt, weet het heel goed. Zo zou je dus kunnen zeggen: Er bestaat tussen het hoger georganiseerde wezen en het lager georganiseerde wezen een verhouding, die is uit te drukken in een beter erkennen door het hoger georganiseerde wezen van het verschijnsel; het lagere wezen. Maar het lagere wezen zal voor zichzelf waarschijnlijk weer beter weten wat het zelf is; het zal dus zijn innerlijke kwaliteiten kennen.

Nu hebben we daar dan de verhouding; geest mens. Een mens kan in contact komen met een geest, zonder dat die mens er iets van weet.

Maar dat een geest in contact komt met een mens, is alleen mogelijk als die geest in een duistere wereld leeft; want dan kan die geest zozeer alle ervaringen hebben afgesloten, dat zij monomaan is geworden; ze verkeert, vergelijkenderwijs dus, bijna in een catatonische trance. Zij is volkomen verstijfd, denkt alleen nog aan zichzelf en er speelt zich in haar een bepaald zich steeds, herhalend gedachteproces af, waardoor de buitenwereld niet meer wordt erkend. Wanneer een mens een dergelijke geest ontmoet, is het dus mogelijk dat er een aanhechting ontstaat. Een aanhechting wil dus alleen maar zeggen, dat zo'n geest in de aura verward raakt, zich op de een of andere manier daaraan vastklampt, maar daarna haar eigen toestand

van halftrance of voltrance a.h.w. geheel afgesloten van de wereld weer hervat. Een dergelijke geest kan dan soms levenskracht onttrekken. Het gebeurt niet al te vaak, maar als het gebeurt, kan dat voor een mens heel erg lastig zijn.

Nu staat men voor de vraag; Hoe is de verhouding tot de lagere sferen? Een lagere sfeer bestaat uit een beperkt bewustzijn. Er zijn er slechts enkelen (en dat zijn de demonen, eigenlijk de grote zwartmagiërs van het duistere rijk) , die daarvan verscheidene trappen gelijktijdig kunnen beseffen. Elke geest in een duistere wereld is dus gebonden aan die duistere wereld. Een dergelijke wereld is zeer beperkt. De geest heeft er over het algemeen een tijdservaring, die of buitengewoon snel is (sneller dan de eigen reactie) of zo traag, dat voor de eigen reactie elke seconde eigenlijk een eeuwigheid lijkt. Daarbinnen speelt zich een proces af, waarbij de geest de kringloop van haar gedachten moet doorbreken, voordat een contact met een andere wereld, met een meer normale vorm van bestaan kan worden geschapen.

Hierbij moet verder worden opgemerkt, dat een duistere wereld of een duistere sfeer maar een uitdrukking is. Degene, die daar leeft, heeft zichzelf afgesloten. Het is dus niet zo, dat er geen licht is in die wereld, maar het is doodgewoon dat men het licht niet erkent; men maakt zich ongevoelig voor het licht. Dat wil niet zeggen, dat men elkander daar niet kan ontmoeten en spreken, maar over het algemeen sluit men zich voor alle bij de persoonlijkheid niet passende contacten af; wat dan tot resultaat heeft, dat men hoogstens in zeer besloten gemeenschappen bestaat. In die gemeenschappen wordt de persoonlijkheid zeer sterk geuit en deze probeert zich in haar beperktheid ten koste van anderen te handhaven. Wanneer je dus als mens te maken krijgt met een duistere sfeer is dit wel, het eerste wat je moet weten. Een geest uit een duistere sfeer zal - indien haar bewustzijn het bestaan van een ander kan erkennen - proberen door het leven van die ander meer en sterker zichzelf te zijn in haar beperking.

Wanneer wij nu een ontmoeting hebben met een geest, die in die bijna catatonische trance leeft en deze verstijfde entiteit - niets wetend van de wereld der mensen - komt ineens met de levende kracht van een mens in contact, dan zal een dergelijke geest proberen die kracht te gebruiken, want zij meent daarmee meer, veiliger en zekerder zichzelf te kunnen zijn. De aanhechting - zoals dat dan wordt genoemd - uit zich voor de mens over het algemeen tweeledig.

In de eerste plaats door een regelmatige aftapping van vitaliteit; in de tweede plaats door het ontstaan van z.g. schaduwherinneringen, d.w.z. van beelden, die in je opkomen en welke niet tot je eigen leven behoren, maar die je toch ergens beleefd lijkt te hebben. Indien dit laatste verschijnsel niet optreedt, is het niet mogelijk te zeggen, of iemand een aanhechting heeft.

Ik weet wel, dat heel veel mensen zeggen, dat een krankzinnige b.v. iemand is, die bezeten is of een aanhechting heeft. Nu kan bezetenheid inderdaad optreden. Het zijn over het algemeen geen demonische geesten. Maar het zijn meestal entiteiten, die betrekkelijk kort geleden zijn overgegaan en die niet in het duister maar ook niet in het licht leven. Hun pogen is dan om zichzelf te zijn in de materie, een poging om terug te keren naar de aarde. Maar een aanhechting met een dergelijke geest kan niet ontstaan, want deze is zich bewust van de mens als een andere entiteit en zal dus wel kunnen proberen krachten te roven (dat komt dan ook veel voor, vooral in primitieve landen, waar de mens dus gemakkelijker te beïnvloeden is), maar je kunt helemaal niet zeggen dat als zo'n zwervende geest nu een mens ziet en zich daaraan vastklampt, ze eraan blijft vastzitten; want in dat geval wordt de andere persoonlijkheid weer sterk erkend en die is vitaler dan het eigen "ik". Daardoor zou dus dat "ik" zijn eigenschappen teloor zien gaan (althans voor de geest ziet het er zo uit) en daarom is het dus altijd een aanhechting van een onbewuste geest. Dit is over het algemeen alleen te constateren door iemand, die in staat is met die geest contact te maken; en dat is heel moeilijk.

In gevallen van energieverlies, zonder dat daarvoor een kenbare reden bestaat, zouden we dus in de eerste plaats moeten nagaan, of die mens geen gewone ziekteverschijnselen vertoont, en in de tweede plaats zouden we moeten onderzoeken, of - ondanks een regelmatige bijvoeding en zonder een kenbare oorzaak - enkele sporen als ijzer b.v. sterk afnemen; een zekere vorm van bloedarmoede dus. Wanneer dit het geval is, kunnen we er eens over denken, of er een aanhechting is. En dan hebben we iemand nodig, die in staat is te

bezweren (een soort magiër dus) of een heel goed medium, dat in staat is bewust contact op te nemen. Als die twee niet aanwezig zijn, blijft u dan maar van aanhechtingen af.

Er zijn heel veel mensen, die een telepathisch contact met een bepaalde geest verwarren met aanhechting. En daarmee zijn we dus weer gekomen in het z.g. Schemer of Schaduwland, een aantal levensgebieden, die op hetzelfde vlak staan, ongeveer op dezelfde hoogte als het astraalgebied, hoger dan het levenslichaam gaat het in ieder geval niet. Daar kan n.l. dit gebeuren:

Een mens heeft bepaalde ervarings- en emotiemogelijkheden. Er komt een geest en die ontdekt dat er een zekere harmonie bestaat tussen haarzelf en die mens. Dat kan nooit gebeuren, als de mens niet de eigenschappen reeds bezit, welke de geest in die mens zoekt. Nu kan de geest zich dus gaan concentreren op die mens, gewoon door de werking van gedachtekracht. Er zal dan in die mens een bepaalde gedachte, een behoefte of een verlangen scherper dan normaal op de voorgrond komen. Doordat dit regelmatig gebeurt, kan op den duur in dat "ik" een ommekeer ontstaan; men leeft meer naar die bepaalde behoefte toe. De geest ontvangt dus de impulsen van behoefte, van bevrediging enz. enz. en voelt zich daaruit a.h.w. van nieuwe stimulansen voorzien. Haar duister wereldje heeft een lichtpunt; zij kan weer haar oude wereld terugvinden.

Nu zeggen de mensen: Maar dat is dan een aanhechting. Neen, hier is geen sprake van diefstal van energie. Hier is alleen sprake van een soort voveurspelen van de geest. De geest, onmachtig om zelf de stoffelijke dingen te doen die ze begeert, stimuleert een mens om ze te doen en staat dan te kijken, hoe het gebeurt om daardoor een zekere vreugde, een zekere bevrediging mede te ervaren.

Nu weet ik ook dat er mensen zijn, die een deel van hun wezen zeer sterk hebben onderdrukt. Ze hebben gewoon geen aandacht eraan gegeven of ze menen dat het niet hoort, dat het niet netjes is, dat het niet mag, dat het zondig is, dat het hun aanzien schaadt. Die mensen onderdrukken dan een deel van hun persoonlijkheid, tot het ogenblik dat die honger of die behoefte sterk naar voren treedt. En wat dan? Dan gaat die sterk spreken. Ze willen echter niet toegeven dat ze het zelf zijn en proberen dan weer een uitleg te vinden door te zeggen: Ja, maar dat doet de geest; dat is een aanhechting. Geloof me, dergelijke dingen berusten niet op aanhechtingen. Ten hoogste kan er sprake zijn van een wederkerige beïnvloeding mens/geest, die te vergelijken is met telepathie en gerichte gedachtekracht.

Dan moeten we nu proberen de verhoudingen tot de lichtende werelden na te gaan en kunnen we uitgaan van het standpunt, dat het denkvermogen van de mens ook van heel groot belang is, want een mens denkt in vormen en in woorden. Een geest, die pas het menszijn heeft verlaten, zal ook denken in vormen en in woorden. Maakt zij deel uit van laten we maar zeggen een Zomerlandsfeer, dan is er dus een grote overeenkomst tussen het leven van de mens en de geest; alleen leeft de geest in een geïdealiseerde mensenwereld, laten we het zo maar zeggen. Het essentiële, het wezen der dingen wordt beter begrepen, maar het wordt toch altijd weergegeven in vormen. Vandaar dat u altijd hoort, dat er mooiere bomen, bloemen, landschappen en vogels zijn dan op aarde. Het is het wezen der dingen, maar dan zuiverder en a.h.w. meer geïdealiseerd weergegeven.

Omdat het vormbewustzijn een sterke band scheidt, kan dus uit een dergelijke sfeer gemakkelijk contact met de wereld worden opgenomen. Het is een reis van een stad naar een dorp of omgekeerd, meer niet. Men staat dus zeer dicht bij elkaar, vooral in de gedachtesfeer. Van uit het Zomerland kan echter veel worden waargenomen. Want de samenhangen, die men op aarde niet zo gemakkelijk overziet, kunnen in Zomerland wel worden erkend. En wanneer die samenhang of die noodzaken worden erkend, waarbij men bovendien in Zomerland vrij is van zeer vele - ofschoon niet alle - menselijke beperkingen van voorstellingsvermogen, dan kan Zomerland dus waarschuwen.

Wanneer wij te maken hebben met een entiteit, die u waarschuwt en u vertelt, wat u in het leven moet doen, dan heeft u grote kans dat het iemand is uit het Zomerland. Komen we iets hoger, dan worden de werkingen al heel anders; want er bestaat een wereld, waarin er geen vormen meer zijn. Het leven is er een spel van trillingen, die zelfs in twee klassen worden onderscheiden (je zou kunnen zeggen; lichaam en geest), wij zeggen dan geluid en kleur. Deze wereld kan niet meer inhaken op de stoffelijke vormen en de samenhangen, die uit de stoffelijke vormen voortkomen. Misschien dat er een mogelijkheid bestaat, wanneer een geest

in een dergelijke wereld. een bijzondere studie ervan maakt, om via de Zomerlandsferen en de waarnemingen daar de aarde weer te zien en uit de mens bepaalde waarden te puren. Maar een geest, die daar leeft, heeft dus eigenlijk een direct inzicht in de wezenseigenschappen van de mens. Zij weet niet meer: ben je jong of oud, ben je mooi of ben je lelijk; en zelfs de vraag, of je nu een man of een vrouw bent, interesseert haar niet. Maar bepaalde trillingen ook dus trillingen, die zouden kunnen samenhangen met vroegere incarnaties - die zijn er wel bekend - en daardoor ontstaat er dus een ander beeld van het wezen.

Een geest, die in een kleurenklankwereld ingrijpt, zal over het algemeen trachten de mens het essentiële van zijn eigen wezen te tonen. En als zij ingrijpt, geeft zij niet een gespecialiseerde genezing (een geestelijke operatie, zoals men wel eens zegt), maar ze geeft eenvoudig levenskracht; een levenskracht zo sterk, dat het lichaam zichzelf daardoor kan regenen en een zekere evenwichtigheid bereiken, dat ook als genezing geldt.

Op dezelfde manier wordt ook getracht het denkvermogen evenwichtiger te maken. Maar er ontbreekt een contact; en dat is het contact van de vorm, van het woord. Daarom zal wat uit deze wereld onmiddellijk en zonder tussenfase naar de mens wordt gezonden door die mens eerder als een gevoel, als een stemming, als een emotie worden ondergaan.

De daarbovenliggende werelden noemen wij dan zuiver kleurwerelden, dat zijn dus geen lage trillingen, het zijn alleen hoge trillingen maar nog wel van verschillend gehalte. En daarboven hebben we een wereld, die wij een zuivere lichtwereld noemen, omdat er dus een kleur domineert. De entiteiten, die daar leven, zijn eigenlijk zover van het individu verwijderd, dat zij de mensen niet meer afzonderlijk zien. Zij zien iemand als deel van een bepaalde fase, van een bepaalde ontwikkelingstaak in het heelal of zelfs van een bepaald facet van de goddelijke Werkelijkheid. En als ze daar dus iets zien, dat niet past, dan zullen ze niet meer de eenling stimuleren om juist te handelen of te denken, maar ze zullen het geheel manipuleren, opdat het evenwicht wordt hersteld.

In deze sferen betekenen dingen als persoonlijk lijden en persoonlijke vreugde weinig of niets. Er is zelfs geen sprake meer van een verschil daartussen. Er is alleen juist en niet-juist. Hebben we ditzelfde in een kleurwereld, dan is dat nog gericht en een bepaalde stroming of leerstelling kan daar domineren.

Krijgen we echter te maken met de zuivere lichtwerelden, dan vinden we daar groeperingen, die we meestal onderscheiden in de Heersers of de Meesters; dus entiteiten, die een bepaalde taak of een bepaald bewustzijn van het totaal Goddelijke uitstralen. En alles, wat bij zo'n kleur behoort, neemt a.h.w. coöperatief deel aan die taak. Men ontwikkelt daar dus wijsheid; men ontwikkelt liefde; men ontwikkelt schoonheid; men ontwikkelt innerlijk inzicht; men ontwikkelt uiterlijke mogelijkheid en vorm, maar alles slechts in de zin van de Schepper, dus niet in een gespecialiseerde vorm. Men gaat er geen apart persoonlijk accent aan geven. Wat men uit het Goddelijke erkent, probeert men te verwerkelijken. Alles, wat daarmee harmonisch is, leeft onder die invloed en krijgt daaruit mogelijkheden.

Iemand, die dus b.v. onder de Heren van de Purperen Straal leeft, is iemand die mystieke aanleg heeft, want hij moet harmonisch zijn met het mystieke. Maar als hij zich op die straal richt, zal hij de innerlijke, de mystieke beleving hebben, waardoor veel van het Hogere hem duidelijk wordt, ook al kan hij het niet uitdrukken.

Bij de Heerser van de zuiver Rode Straal vinden we moed en liefde. Die twee dingen zijn zeer aan elkaar verwant. Degene, die daarmee harmonisch is, is edelmoedig, bereid het leven en de mensen lief te hebben; hij is - wat de mens zou zeggen - vitaal, energiek en zolang hij die liefde niet verloochent, zolang hij zich niet onttrekt aan een consequentie door gebrek aan moed, zal hij dus daaruit alle kracht, alle vermogen krijgen om steeds meer in deze richting zichzelf te zijn en zo het essentiële van deze waarde in de schepping leren kennen. Hier is dus de verhouding mens/sfeer uit te drukken als een directe stimulans voor bepaalde aspecten van de persoonlijkheid, gebaseerd op harmonie en voerend tot een vervolmaking van dit ene, maar ook dit ene aspect alleen, in die persoonlijkheid.

Daarboven staat de wereld van het witte licht of van het verblindende licht. In deze wereld hebben we eigenlijk al te maken met iets, dat God gelijk is, voor ons tenminste. Daarachter zijn natuurlijk nog andere krachten, maar wij kunnen die niet meer zien. Het is een doorzichtig licht, maar aan de andere kant ook zo scherp, dat je er niet doorheen kunt zien; het is opaak en toch is het een verblindend licht. Wat in deze wereld leeft is vormscheppend. Het is de

harmonie van het totale heelal, die daarin wordt uitgedrukt. En ik kan me niet voorstellen dat iemand, die daar leeft, denkt in termen van mensen of zelfs van volkeren. Neen, hij denkt in termen van werelden en van kosmische verhoudingen.

Het is deze sfeer, die ook de bezielende kracht van de grote Meesters bevat. Het gaat daar dus niet alleen om het geven van een leer maar om het uitdragen van iets, dat essentieel is in het gehele Al; een levenswaarde. Die levenswaarde of die bewustzijnswaarde wordt vandaar uitgedragen en verbreid en al wat daarmee samenhangt, wordt van uit die wereld tot stand gebracht.

Ik heb nu dus een schets gegeven van wat de verschillende sferen en werelden voor de mens kunnen betekenen; tenminste, ik hoop dat het is gelukt. Nu moet ik natuurlijk nog een commentaar daaraan verbinden. Want ik spreek nu zo heel eenvoudig over een wereld van b.v. klank en kleur, maar in feite spreek ik over een complex van werelden zo groot als de Melkweg, want in elke sfeer bestaan er weer afzonderlijke harmonieën en die vormen in zich besloten weer een wereld.

Wanneer een bepaald aantal entiteiten een gelijk besef heeft, ontstaat voor hen een wereld, waarin zij alles ongeveer gelijkelijk met elkaar delen. Als mensen door de wereld gaan en ze zien een cirkel, dan zal de een niet zeggen: "Dat is een banaan" en de ander; "Dat is een Edammer kaas." Het is een cirkel. Zo hebben ze ook voor kleuren ongeveer gelijke benamingen. Ze kunnen met elkaar zonder meer van gedachten wisselen, ze hebben een gelijke waarneming en aanvoelen; en dat bepaalt dus het tezamen leven in een sfeer: een gezamenlijk erkennen, waardoor je op ongeveer gelijke wijze alles, wat rond je is, kunt vertalen, uitdrukken, beleven, bespreken enz.

U zult dus begrijpen, dat er misschien tienduizend of tien miljoen van dergelijke werelden kunnen bestaan met wezens, die op gelijke wijze aanvoelen en werken en die toch allen leven op een bepaald levensvlak, een bewustzijnsvlak. We kunnen dan zeggen, dat elke sfeer weer vele sferen omvat. Als ik b.v. spreek over Zomerland, dan zijn daar landschappen; er wordt aan wintersport gedaan; er is een badstrand, er zijn lotusvijvers en tempels, er zijn scholen, dorpen en tuinen. Er is ook een hemel, waar je kunt zitten wachten, of Onze Lieve Heer wel komt; en er is een Walhalla. Alles, wat u zich maar kunt voorstellen, dat is er. Maar alles heeft één ding gemeen: het is een vormenwereld. Naar gelang je eigen innerlijke afstemming, je geloof, kom je in een van die werelden terecht; en dat is dus wat ons ertoe brengt te zeggen: Dit is een sfeer.

Op dezelfde manier zouden we kunnen zeggen: Alle denkende wezens zijn mensen. Ja, maar stelt u zich nu eens voor, dat er van Cigni II een octopus komt, een denkende octopus, dan zult u zeggen: "Is dat een mens? Daar heb ik geen contact mee, dat wezen is heel anders." (Het is trouwens niet eens een echte inktvis.) U kunt zich de overeenkomst niet indenken. Wij zouden zeggen: Het zijn mensen, want ze denken, ze hebben een persoonlijk bewustzijn en ze beschouwen zichzelf in relatie tot de omgeving en niet alleen de omgeving van uit zichzelf. En dan zijn er nog verschillende graden van beschaving en bewustzijn, maar daarover spreken we niet, het zijn mensen.

U gaat zeggen: Wij hebben mensen, en we hebben ook nog negers en onder die negers zijn er nog weer Pygmeeën, dat zijn weer andere mensen. Dan hebben we het Eurasische volk, een menging; we hebben nog de zuivere Aziaat en de zuivere Kaukasiër en we hebben de Slaven en het Baltische ras; en zo ga je door. U maakt steeds meer onderscheid, totdat u in een dorp komt waar ze zeggen: "Onze families wonen er allemaal, wij zijn dorpelingen, maar die daar is een vreemde, want hij woont hier pas 60 jaar." Zo moet u zich voorstellen, kan dat in een sfeer ook zijn. Ik hoop, dat ik nu dit idee van de Melkweg van werelden binnen een sfeer toch duidelijk heb gemaakt.

Nu wil ik weer verdergaan met het onderwerp, voor zover dit nog mogelijkheden heeft. Alle krachten van een bepaalde sfeer of wereld zijn te vertalen in krachten van een andere wereld. Er is dus een grondslag, een vorm van energie, die echter geuit in verschillende soorten straling of trilling aan de verschillende werelden toch hun eigen karakter geeft. Ik zou dit willen vergelijken met b.v. een elektrische stroom. Laten we zeggen dat een hoge sfeer 150.000 volt heeft bij een zeer gering amperage. Wanneer zich vandaaruit iets moet ontladen naar een wereld van 1 volt, is er een ontzettend spanningsverschil. De energie is - als stroom gezien - heel gering. Maar een vonk, die daar ontstaat, is in staat om bij wijze van spreken

beneden een hele toren in elkaar te slaan, zoals de bliksem dat soms ook kan doen, of een boom te ontwortelen. Dan is dat voor de mensen boven met 150.000 volt niet meer dan het knippen. met een vinger, meer niet; voor u kan het al bijna een ramp zijn. Maar nu zijn er daartussen andere werelden. Er is er ook een, die geen 150.000 maar slechts 100.000 volt heeft. Die kan uit de hogere wereld kracht ontvangen. Wanneer een kleine hoeveelheid kracht uit de hogere wereld wordt getransformeerd naar de lagere wereld, dan is in verhouding wat je ermee kunt doen (dat is dan de amperage) in die lagere wereld veel groter. Een zuchtje in een hoge wereld is een orkaan, die sterren wegblaast in de laagste. Dat moet u goed onthouden. Er is dus een verschil in energie van sfeer tot sfeer, dat in feite berust op de trilling, waarin de basisenergie is uitgedrukt.

Voor u als mens betekent dit, dat er werelden zijn, waarvoor uw geestelijke energie nog groot is. Daarom kunt u o.ver het algemeen met uw gedachtekracht, met uw wil - zolang u geconcentreerd bent en dus niet panisch - elke duisterling of demon wel bezweren; en zeker indien u gebruik maakt van symbolen, die voor u nog een band met het hogere (dus extra energie), betekenen.

Heeft u echter met een hogere wereld te maken, dan kunt u die nooit wegdrücken. Om het nu heel eenvoudig te zeggen: Als Joosje Pek in hoogst eigen persoon hier kont opduiken en u zegt: "Ik wil je niet erkennen", dan moet hij gaan, hij kan niet anders. Hij is wat dat betreft je mindere. Maar komt er een engeltje aan, zo'n heel klein Cupidoengeltje uit een hogere sfeer, dan kunt u duizend keer zeggen: "Ga weg," maar dan zegt dat engeltje: "Klets jij maar raak. Ik ben wel kleiner dan jij, maar ik ben duizend keer sterker."

Zo is dus de lichte wereld altijd iets, dat in zekere mate invloed heeft op en macht over de mens. De mens zelf heeft weer invloed op en macht over de lagere werelden. Maar een macht en een invloed, gebaseerd op die energieverhouding, kunnen alleen voortkomen uit een bewust gebruik van je krachten, een bewuste erkenning van je eigen wereld plus een bewuste erkenning van datgene, waarop je je krachten richt; en daarbij zal altijd de maatstaf van je eigen wereld een rol spelen. Wanneer u weet, dat iemand in een lagere wereld kiespijn heeft, dan kunt u proberen daar iets aan te doen, want u weet wat kiespijn is en u zult zo iemand in een lagere sfeer gemakkelijk daarvan kunnen afhelfen. Hebt u te maken met iemand, die onredelijk is en die nog dicht bij uw wereld staat, dan kunt u daar redelijkheid tegenover stellen en met uw overwicht die ander ten slotte tot redelijkheid brengen. Maar heeft u te maken met iemand, die heel laag staat en die ook pijn heeft, dan kunt u dat niet uitrukken, voor u is dat leven. Als die vergelijking nu eens moet worden voortgezet, dan zou je kunnen zeggen: Elk bloedlichaampje, dat door de aderen pulseert, is een scherpe naald; en elke hartslag drijft die naald ergens in dat lichaam, een ontzettende kwelling.

Maar een mens kan zich dat niet voorstellen, hij zegt dan: Die bloedsomloop is niet in orde, dus zullen we dat bloed eens wat sneller laten stromen; we zullen het ontslakken. Dat doe je dan met alle kracht en alle energie. Degene, die lager staat, kan dat niet verwerken; die krijgt er alleen nog maar veel meer pijn van. Er is geen begrip van verhouding. Kunt u dat beeld begrijpen?

Stelt u zich nu eens voor, dat er een geest is, die veel hoger staat dan u. Deze erkent het innerlijk evenwicht, dat wordt geboren uit vrijheid van beleving, vrijheid van Gods erkenning, het juiste beantwoorden aan doel en taak in het leven, de juiste samenhang tussen verschillende incarnaties en al wat erbij hoort. Zij weet dat en merkt nu dat u onevenwichtig en verdrietig bent, dat u er niet uit kunt komen. De geest gaat eens kijken en zegt: "Potverdorie, ja maar dat is logisch! Want als ik zo kijk, de voorgeschiedenis van deze mens zegt dat hij zijn benen moet breken en dat heeft hij nog niet gedaan. Zolang die benen niet gebroken zijn, kan het evenwicht niet worden hersteld. Ik zal hem even helpen." En dan breekt u uw benen. Maar wat doet u? U roept ach en wee. De hulp uit de hogere sfeer is voor het geheel van uw leven altijd harmonisch, ze is altijd goed. Maar het behoeft nog lang niet datgene te zijn, wat u prettig vindt. Integendeel, heel vaak kan datgene, wat van uit een hogere sfeer wordt gedaan voor u onaangenaam zijn. Kunt u dat aanvaarden, dan herstelt het de evenwichten en harmonieën in uw wezen. U komt dan tot een grotere innerlijke eenheid, een grotere ontvankelijkheid voor andere werelden, want uw wezen, samengesteld uit die vele verschillende trappen, is dan in zich meer harmonisch besloten. Er is geen begrenzing meer tussen de werelden en de krachten kunnen gemakkelijk doorkomen.

Wanneer u dus vraagt: Hoe is de verhouding van de mens tot de sferen? dan moet je eigenlijk zeggen, dat je als mens zowel voor de duistere als voor de lichte sferen een beetje moet uitkijken. Want de pogingen van de een om iets van je te krijgen, maar ook de pogingen van de ander om je te helpen, kunnen resulteren in iets, dat je menselijk niet zo gemakkelijk aanvaardt. En omdat je in de eerste plaats zelf moet leven, is het daarom ook goed dat je - zover het je eigen wezen betreft - probeert te handelen volgens je eigen bewustzijn.

Er zullen ogenblikken zijn,, dat u een inspiratie hebt, dat u voelt: dit is goed. Maar dan moet u niet verwachten, dat de gevolgen in overeenstemming zullen zijn met hetgeen u wilt. Het is goed voor het totaal van uw leven, voor uw geestelijke bewustwording, voor uw inwijding in een hogere wereld. Maar het volgen van een bepaalde impuls wil nog niet zeggen, dat het voor u geluk is. Wie dat uit het oog verliest, zal zich altijd teleurgesteld voelen in zijn contact met sferen, met geestelijke werelden, want zij beantwoorden in hun werkingen maar zelden aan het menselijke beeld, en wanneer dat gebeurt, dan doen ze zo weinig en kunnen ze zich nog haast net zo vaak vergissen als een mens.

Te denken dat de geest of de geestelijke Meester u kan helpen om te leven, zoals u meent dat het goed zou zijn van uit uw huidig menselijk bewustzijn, is een illusie. De hogere krachten uit de geest zullen de mens altijd trachten te helpen een groter evenwicht te bereiken. Dat evenwicht is noodzakelijk, want een bewustwording kan zich alleen ontwikkelen in evenwichtige personen, die enerzijds zichzelf erkennen en anderzijds het Goddelijke erkennen, die enerzijds niets van hun eigen wezen ontkennende, anderzijds ook niets van het Goddelijke ontkennen. Dat zijn twee belangrijke dingen.

De hoogste geesten, de grootste lichtkrachten en Meesters proberen u dus niet gelukkig te maken. Zij proberen u harmonisch met het Eeuwige te maken, omdat ze weten dat daarin alleen het blijvende geluk en de blijvende waarde ligt.

En dat brengt mij er dan toe om dit onderwerp te besluiten met de opmerking, dat men zich ervan bewust moet zijn dat, wat werkelijk goed is van uit het standpunt van een hogere sfeer en dat wat u prettig of goed zou vinden, vaak verschillende dingen zijn.

Ik hoop, dat ik hiermee het onderwerp redelijk afgerond heb behandeld. Als er nog hiaten zijn, kunt u dat kenbaar maken.

❖ *U hebt het gehad over het harmonisch zijn met de verschillende stralen. Is het mogelijk om met meer dan een straal harmonisch te zijn?*

Dat is inderdaad wel mogelijk. U kunt dat zo zien: Een straal beïnvloedt nimmer geheel uw wezen maar alleen een deel ervan. Wanneer u dus een afgerond geheel bent, een volmaaktheid wordt a.h.w., dan zullen alle stralen in feite in u werkzaam zijn. Maar zolang u mens bent, bent u nog niet geheel ontwikkeld en dan kunnen bepaalde invloeden of stralen (b.v. die van wijsheid of van liefde, er zijn zoveel andere) gelijktijdig op u inwerken, maar ze beroeren dan verschillende delen van uw wezen; en dat zou voor een mens over het algemeen lastig zijn. U kunt n.l. niet proberen twee dingen in uzelf gelijktijdig te ontwikkelen, als ze met elkaar in strijd zijn. Voor het totaal van uw wezen is dat volledig mogelijk. Net als een plant; daar kunnen aan 10 kanten verschillende blaadjes uitbotten, verschillende bloemen ontstaan, een tak kan vele vruchten gelijktijdig dragen. Maar een mens beschouwt zichzelf als een geheel; hij probeert dus in zichzelf een synthese te maken. En dan kan hij niet beseffen, dat twee blaadjes op verschillende plaatsen komen, hij denkt dat ze op dezelfde plaats moeten komen en daardoor verstikken ze elkaar. Dus voor het menselijk bewustzijn is dat vaak pijnlijk, als dat gebeurt. Je raakt erdoor verward, je kunt je niet oriënteren en je bent niet meer in staat een scheiding te maken tussen de dingen; alles vloeit in elkaar over.

Daarom is het voor een mens over het algemeen niet prettig, maar mogelijk is het wel degelijk; en ik wil zelfs verdergaan, het komt vaak voor. Maar de mens is zich meestal slechts van een straal werkelijk bewust en pas wanneer hij daarin een vol bewustzijn heeft gekregen, realiseert hij zich weer de inwerking van de volgende straal. Realiseert hij zich die echter gelijktijdig, dan wordt het moeilijk.

Is er nog een verder aanvulling van het onderwerp nodig?

❖ *Ons denken is toch eigenlijk, zoals wij nu denken, voor ons vaak een belemmering; b.v. als we denken dat we op twee stralen tegelijk kunnen reageren?*

Ja, u kunt het wel. Maar de belemmering van uw denken is dit: Het menselijk denken is in de menselijke wereld daarom belangrijk, dat het de mogelijkheid geeft de feiten te correleren, te coördineren. Het is dus een redelijk denken, waarbij gevolgen zowel als oorzaken duidelijk kunnen worden. Het menselijk denken is dus bestemd om de eigen plaats in het leven te kennen. Maar de mens neemt daarmee geen genoegen en hij gebruikt zijn denken speculatief, dus buiten de feitelijke wereld om. Hij probeert zichzelf te verklaren, niet zoals hij is, leeft en reageert, maar hij probeert redelijk zichzelf b.v. te verklaren zoals hij in een andere wereld zou moeten zijn, zoals hij t.o.v. het Eeuwige is. U zult het met me eens zijn, dat een kind van twee jaar, dat zich van een vorige incarnatie volledig bewust is (en dat komt maar zelden voor) moeilijk kan gaan discussiëren met een man van 60 jaar over de inhoud van Schopenhauer.

Een mens, die met zijn redelijk en stoffelijk denken probeert de krachten en werkingen van hogere sferen verstandelijk te omschrijven, is een kind van twee jaar, dat niet alleen Schopenhauer probeert te bespreken met een veel oudere, maar bovendien nog zegt dat die oudere er verder niets vanaf weet en dat hij de enige is, die weet wat Schopenhauer heeft gezegd en heeft bedoeld en hoe het moet worden geïnterpreteerd., Met andere woorden: het denken van de mens wordt vaak eigenwijsheid; en daarom moet men dus het menselijk denken beperken tot het menselijke en zeker niet proberen het menselijk denken en, vooral niet het z.g. redelijk menselijk denken toe te passen op de bovennatuurlijke waarden, werkingen en krachten, die er in een mens bestaan. Doet men dat, dan ontstaan er verwarringen.

Wanneer u gaat denken, dat twee stralen gelijktijdig op u kunnen inwerken, dan is dat verwarrend, omdat u het begrip van die stralen onvolledig beseft. Als u de vraag, of die stralen op u inwerken of niet, buiten beschouwing laat, maar u vraagt, hoe u de meest juiste wijze van voelen, denken en handelen verkrijgt op dit ogenblik, wat uw ervaringen uit het verleden zijn en wat u in de toekomst daarvan verwacht, dan komt u wel verder. Ik hoop niet, dat dit als een terechtwijzing wordt gezien. Het was een poging om de verhouding duidelijk te maken.

❖ ?

Als we God beschouwen als een eeuwige Horlogemaker, dan heeft Hij een werk van volmaakte perfectie afgeleverd. Het ellendige is, dat de mens zich gedraagt als een kind, dat het horloge uit elkaar wil halen, niet beseffend dat hij het nooit meer zal kunnen monteren op zo'n wijze, dat het functioneert. En met deze wijsgerigheid ben ik dan aan het einde gekomen van dit onderwerp.

Ik wil u voorstellen een volgende maal vrijelijk een onderwerp te kiezen, met dien verstande, dat dit geschiedt door hen, die nog geen keuze hebben gedaan, of zo allen een keuze hebben gedaan door degene, die het langst geleden zijn keuze heeft gemaakt. Dan hoop ik verder, dat u deze materie niet zult beschouwen als afgerond. Er is over sferen en werelden, over de mens en zijn relatie tot de verschillende andere bestaansmogelijkheden zo enorm veel te zeggen, dat het heel moeilijk is binnen een tijd van ongeveer drie kwartier een beeld te geven, dat niet al te zeer is vertekend en waarin althans de voornaamste factoren genoemd zijn.

Wanneer u echter ervaren wilt (dat is een heel ander punt), dan kunt u proberen om u meditatief in te stellen op een van de genoemde mogelijkheden of werelden of sferen. Probeer dan niet deze dingen later te ontleden. Maak er geen redelijk beeld van en ook geen mooi, vroom plaatje. Er zijn mensen, die van hun innerlijke ervaringen een soort bidprentje willen maken, waaronder een vrome spreuk staat en waar een geur van heiligheid omheen zweeft; en dat is een vervalsing.

Mediteer over een bepaalde wereld of sfeer. Probeer een harmonie ermee te vinden. Probeer die te ondergaan. En probeer dat, wat je ondergaat, in je eigen wereld te reproduceren. Tracht dus voor jezelf dezelfde gevoelswaarde op te wekken en niet een redelijkheid. Dat is het geheim van heel veel geestelijke en magische werkingen. Een klank heeft misschien geen enkele redelijke zin, maar als zij correspondeert met een stemming, behorend tot een wereld, waarin u al enigszins bent ontwaakt, dan zal die klank in u een vreemde vibratie, een emotie doen ontstaan.

Zo is het ook in je eigen leven. Wanneer je eenmaal een sfeer hebt ontmoet en in je hebt erkend, dan kun je door je handelingen, door je woorden, door je daden, door een geur, een beroering, door je gebaren zelfs die sfeer hervinden. Zoek, leef de sferen en werelden, vrienden en besef dat uw verhouding tot deze werelden niet die is van een zwerver, welke bij

een villa om onderdak komt vragen, maar van iemand, die levend in deze wereld ontwaakt voor een kort ogenblik uit een sluimering, een sluimering, ontstaan door lagere voertuigen, die ge hebt gekend. Ge hebt een recht in elke wereld die ge betreedt, omdat alle werelden in u leven en alle sferen in u bestaan. En slechts dat, wat het bewustzijn uit die werelden en sferen maakt, behoeft niet altijd in u te leven.

Dan geloof ik dat het goed is, dat we gaan sluiten. Als u een onderwerp heeft, waarmee we kort meditatief kunnen besluiten, zou ik u willen verzoeken dat te geven.

STERFDAG

Sterfdag is de dag, dat anderen denken dat je niet meer leeft, terwijl je zelf ontwaakt en - nu de ketenen zijn geslaakt - moet zoeken naar een wereld, die antwoord geeft op al wat er in je bestaat.

Sterfdag is de illusie van het verlies, omdat de mens het omhulsel, de verpakking maar niet de essence kan begrijpen, omvamen en in zichzelf ervaren. En het is gewin, omdat dat wat is gegaan de vrijheid betekent om een hogere wereld werkelijk te ondergaan, zonder terug te keren naar de gebondenheid van stofbestaan, van menselijk zijn.

En wanneer men zo'n dag heeft beleefd en deze steeds herdenkt, zoals het soms gebeurt in jaren vol van bloemetjes en lichten en van zuchten en klachten en herinneringsbeelden, dan sterft de werkelijkheid en vaak de ware band, want waar een liefde werkelijk bestaat, daar kan geen sterfdag zijn.

Er is een leven, dat verdergaat en dat de menselijke beperkingen terzijde stellend en niet meer kennend menselijk voorbehoud en menselijke wetten en recht naar slechts het essentieel gebonden zijn vervolgt tot het einde der dagen, want harmonie kan niet gebroken worden.

Voor de mensen lijkt een sterfdag soms op het voorbijgaan van een stoffelijke band, een schade die onherstelbaar groot is. Je denkt, dat de dood een werkelijke scheidsmuur kan betekenen en je begrijpt niet, hoe je dat, wat je verloren denkt te hebben, hervindt duizendmaal op andere wijze, zolang je niet in treurend zoeken het oude weer herleven wilt, maar slechts de kracht van harmonie, ongestild wilt doen voortgaan, ongeacht de vormen, ongeacht de normen, ongeacht de wijze, waarop het is gegeven.

Wat u sterfdag noemt, kan zijn: intenser, dieper leven en grotere waarheid, wanneer men het wezen van de scheiding, die men dood noemt, waarlijk kan verstaan. Bevrijding uit een gevangenis, niet beseft door hen, die slechts binnen de tralieën en muren denken zeker te zijn, zichzelf nog meer vrijheid ontnemend dan hun reeds door de gestelde beperking genomen is. Dat is sterfdag.

En wanneer u mijn mening vraagt, zou ik dan ook willen zeggen:

Leer, mens, dat het sterven van jezelf maar ook van anderen bevrijding is. Leer beseffen, dat menselijke redelijkheid, menselijke normen, vormen en banden alleen maar zijn: de gestalte, waarin je noodgedwongen hebt geleefd om een ervaring op te doen of om een bepaalde taak beter en juister te verrichten, maar dat de dood de plichten wegneemt van de stof en slechts de zoete banden, de harmonie, de verbondenheid met het Hogere achterlaat.

Misgun geen mens zijn dood. En vrees ook zelve niet te sterven, wetend dat het leven, dat waarlijk bewustzijn gaf, slechts een rijkdom is in grotere vrijheid, in een ander zijn met volle teugen dan genoten, wordend tot een grotere harmonie; de bron, waaruit dit al is voortgekomen. En daarmee, vrienden, wens ik u allen verder een genoeglijke en gezegende zondag toe.